

Οδύσσεια

Σκηνοθεσία - Σκηνογραφία Κόλιν Χάρις. Δραματουργική συνεργασία Νικηφόρου Παπανδρέου. Κοστούμια Βαρβάρας Μανρομάη. Μουσική Ζέτας Τραλάια.

Από την Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης» στο θέατρο «ΑΒΕΡΩΦ»

Είναι ευτύχημα για το θέατρο που δύο πειραματικές σκηνές — η μία της Θεατρικής Λέσχης Βόλου — συντηρούν το πάθος της θεατοικής έρευνας, μελετούν ακόμη τις δυνατότητες αυτού του εκλεκτού σκεύους που λέγεται ηθοποιός, προσπαθούν να εξισορροπήσουν τη θεατρική φόρμα με τους καιρούς και να παρασύρουν τον θεατή στην έρευνά τους και στο αποτέλεσμα τους. Κι αυτή είναι σκηνική γοητεία της «Πειραματικής Σκηνής», της «Τέχνης» Θεσσαλονίκης. Αφορμή, η διασκευή με σκηνές από την «Οδύσσεια», της Αρλét Μπουάρ.

Από δώ και πέρα ένα πατάρι, όπου η τόλμη του πειραματισμού, η ευαισθησία του σκηνικού γεγονότος, η ευφάνταστη, τολμηρή σύμβαση και η πλαστοουργή γοητευτική φαντασία της

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΙΩ. ΔΡΟΜΑΖΟΥ

θεατρικής φόρμας, μας έδιναν ένα λαϊκό θέατρο, που έδινε τη χορά του λαϊκού θεάματος και — γιατί όχι — τη γοητεία του παραμυθιού. Διάθεση κωμικής σκηνικής πραγμάτωσης, χαρούμενο γκροτέσκ, εύγλωττη παντομίμα, λυρική αφήγηση, εικόνες από παλιές λιθογραφίες, φόρμες παιδικού παιχνιδιού. Ήταν τα μέσα ενός εννοησιμωμένου θιάσου στην εξυπηρέτηση ενός κειμένου κι ενός μοντέλου ευφρόσυνης παράστασης.

Οι ηθοποιοί με λιτό λόγο, χωρίς ίχνος στόμφου ή απανγγελίας, μ' ένα λόγο απλό και οικείο, σίγουρα θεατρικό, δένανε τις διαδοχικές εικαστικές και πλαστικές εικόνες, μεταμορφώνοντας τις σε σκηνικό γεγονός. Πουθενά η δεισιπαιξία της τρέφου του «στάθ», αλλά η υπεύθυνη παρουσία του υποκριτή, που έκανε την εικόνα δρώμενο.

Οι Φαίακες, που αλλάζανε σε ήρωες, ένα παιχνίδι «αποστασιοποίησης», το τραγούδι, ένας ευάρεστος «στοιθμός» τόσο στις περιπέτειες, όσο και στην έκπληξη που προκαλούσαν τα ευρήματα. Καταιγισμός ευρημάτων, χωρίς εγκεφαλική ξηρότητα. Ευρήματα, που δέν σου τένναγε στο νού, ότι αυτή η άλλη απλή και πολλές φορές γεμάτη αφέλεια θεατρική φόρμα, μπορούσε να γίνει πανέξυπνο εύρημα. Κι όμως, αυτά τα απλά, εύγλωττα και διασκεδαστικά ευρήματα, πρόσδιδαν υψηλή θεατρική μελέτη του κάθε σκηνικού γεγονότος, σκηνική ευαισθησία, αγνότητα παιδικής φαντασίας, με αποτέλεσμα την άμεση, την οικεία επικοινωνία με τον θεατή.

Τί να πρωτοσημειώσουμε; Το γκροτέσκο τσιμπούσι των μνηστήρων στον μπρόντε, εκείνον τον ψυχοκαταλυτικό ύπνο της Κλυτώ με τον Οδυσσέα (τί ευαισθησία!), το νάζι της Ναυσικάς όταν συνάντησε τον Οδυσσέα, τη συμπεριφορά των συντρόφων του στη σπηλιά του Κύκλωπα, το παλάτι του Αίολου, όπου η δύναμη του θεού ήταν ένας παιδικός ανεμόμυλος και η κυρία Αίολου φούσκωνε τα μάγουλά της σαν άνεμος παιδικής φαντασίας ή πανάγλαιης και πάντα κωμικής αναπαράστασης. Ή όταν πάει ο Οδυσσέας να γελάσει την Αθηνά και πώς ένα μακάβριο γεγονός, ο φόνος των μνηστήρων έγινε κωμική αίσθηση.... δικαιοσύνης με το πέταμα των καπέλων!...

Μια κωμική μυθολογία του θεάτρου, όπου η περιπέτεια, η ανθρωπιά και το όνειρο έδγαιναν μέσα από δόξαση, αφήγηση και τραγούδι, σε ελκυστικές θεατρικές φόρμες παιδικής φαντασίας, σκηνικής γνώσης και γοητείας.

Ένας θίσιος αφοσιώθηκε σ' αυτό τό ωραίο πείραμα. Η Έλλη Ναζλίδου, τό θήλυ του παραμυθιού, η Ζέτα Τραπάτσα, τό ευφές σκηνικό πλάσμα, η Έφη Σταμούλη με τόση ευτροφία ο Ν. Σεργιόπουλος έκπληκτος συνεχώς μπρός στα δεινά του, η Μένη Κυριάκογλου ως μνηστήρας θεατρικού παιχνιδιού, ο Χρ. Αρνομάλης, πρωτείκος και πληθωρικός στις μεταμορφώσεις του, ο Λάιος Κυριακίδης, λιγνό δεσιλόπαιδο του μύθου...

Μετάφραση (Νικηφόρου Παπανδρέου), μουσική, κοστούμια (απλά θεατρικά ευρήματα), σκηνικός χώρος, όλα δουλεύουνε στη γοητεία του θεατρικού πειράματος.